

SÅR - VURDERING OG DIAGNOSTISERING

MARCUS GÜRGEN

ALLMENNLEGE
KVINESDAL LEGESENTER
4480 KVINESDAL

OVERLEGE
KIRURGISK AVDELING
SØRLANDET SYKEHUS HF
4400 FLEKKFJORD

 SØRLANDET SYKEHUS

LOOK AT THE WHOLE PATIENT...

- ANAMNESE
- SÅRHISTORIE
- UTREDNING BAKENFORLIGGENDE ÅRSAKER,
F.EKS.
 - SIRKULASJONSFYSIOLOGI
 - ØDEM
 - AVLASTNING
 - ERNÆRINGSSTATUS
 - BLODPRØVER
- SÅRDIAGNOSE

...BEFORE YOU LOOK
AT THE HOLE IN THE
PATIENT.

- SÅRVURDERING

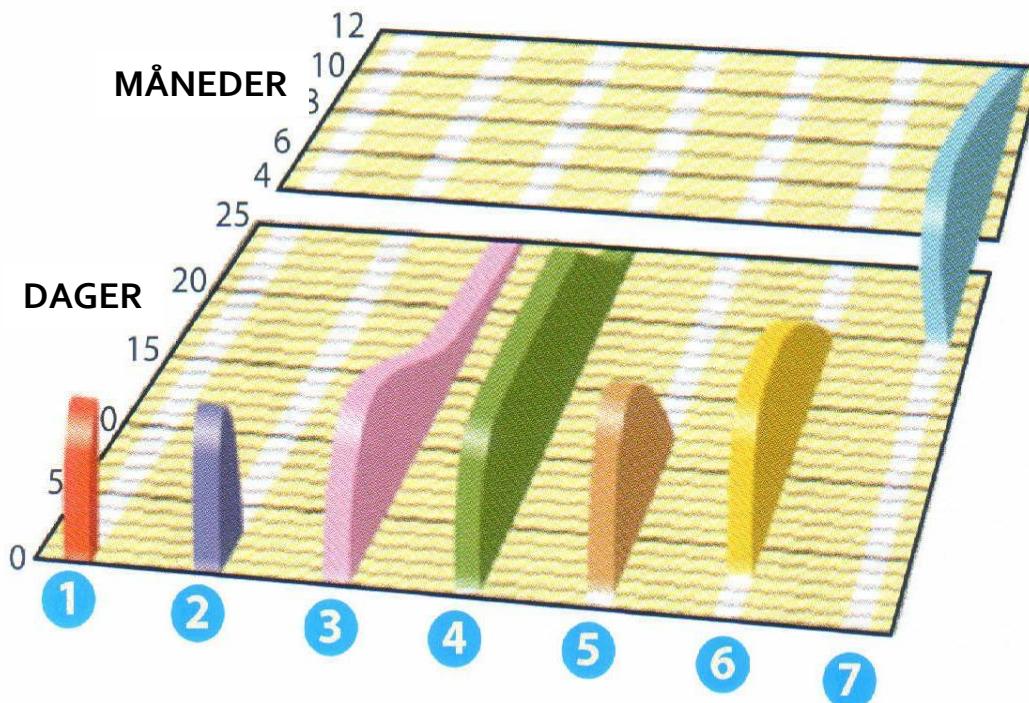
KLINISK VURDERING

- Størrelse, lokalisering
- Dypde (lommer, huler, kontakt med ben, kapsel o.l.)
- Såkanter
- Nekroser, evt. type nekrose
- Mengde nekrotisk vev, granulasjonsvev og epithelisert vev
- Inflammasjons-/infeksjonstegn
- Type og mengde sårvæske
- Hudens omkring såret
- Smerte

SÅRHETING

- 1. KOAGULASJON
- 2. VASKULÆR RESPOND
- 3. INFLAMMASJON
- 4. GRANULASJON
- 5. EPITELISERING
- 6. KONTRAKSJON SÅRKANTENE
- 7. RE-MODELLERING

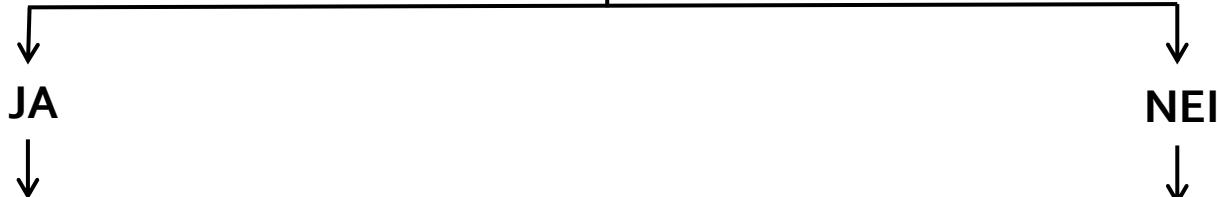

TIME

IKKE-HELENDE SÅR

NEKROSER

INTAKT SIRKULASJON?

JA

NEI

TIL KARKIRURG

NEKROSEKTOMI

VÆSKEHÅNDTERING

M

E

T

I

TILHELET SÅR

TILHELER SÅRET

JA

NEI

INFLAMMASJON?
INFEKSJON?

RENT OG GRANULERENDE SÅR?

SÅRKANT

PÅ NORSK: *DRIV!*

- **D**iagnose/årsak
- **R**ensing = debridering, nekrosektomi eller rengjøring
- **I**nflammasjon/ infeksjon
- **V**æskebalanse = passe fuktig i såret og omkring

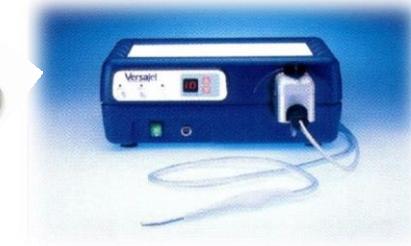

NEKROSE

NEKROSE

INFEKSJON

INFLAMMASJON

INFEKSJON

INFLAMMASJON

OVERFLADISK LOKAL BEHANDLING

- Gror ikke
- Økt væsking
- Hypergranulasjon
- Misfarget granulasjonsnev
- Nekroser
- Lukt

DYP SYSTEMISK BEHANDLING

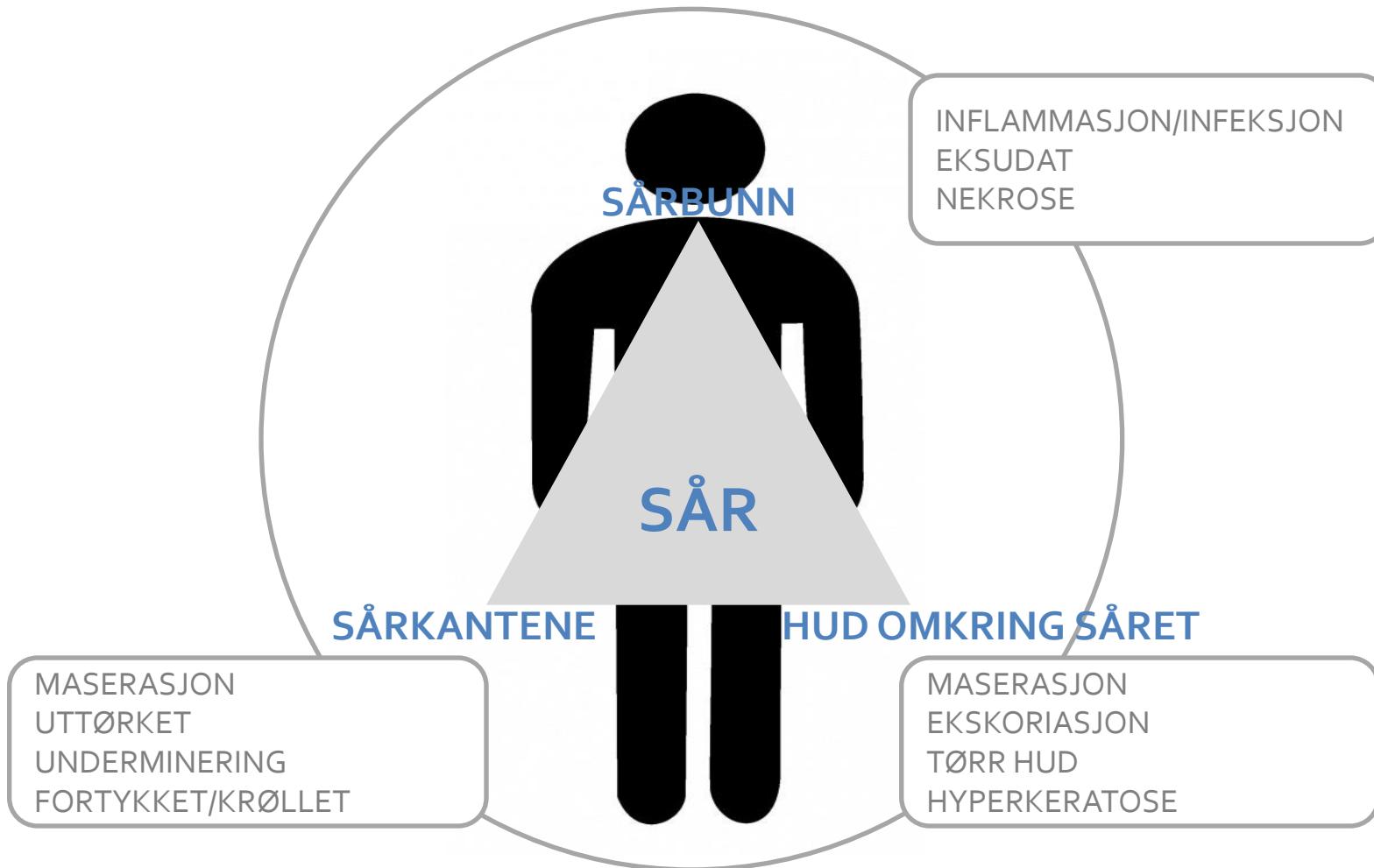
- 2 eller flere av følgende tegn:
 - Lokal varme
 - Lokal hevelse
 - Smerte
 - Cellulitt (rødhets) > 2 cm
- Kontakt med ben/osteomyelitt
- Påvist streptokokker gr. A

NEKROSEKTOMI
SØLV
JOD
PRONTOSAN
STEROID
KOMPRESJON
...

ANTIBIOTIKA
+ EV. LOKALE TILTAK

VÆSKING

VÆSKING

- Nekrosektomi
- Behandling infeksjon
- Bandasjer
- Kompresjon
 - Bind
 - Strømper
 - IPC
- Vakuumterapi
- Fysisk aktivitet
- Medikamentell behandling ødem
- Hudpleie

SÅRKANT

- Fjerne overhengende hud
- Beskytte granulasjonsvev og nydannet hud = verne sårkantene
- Monitoring av tilhelingsprosessen
 - Målinger
 - Fotodokumentasjon
- Oppfølging til fullstendig epitelisert

ET ENKELT REGNESTYKKE

Anamnese

- + Diagnostikk
 - + Sårvurdering
-

= Sårdiagnose

= Bakenforliggende årsak

Behandlingsplan (bakenforliggende årsak + lokalbehandling) + monitorering + fortløpende evaluering = sårheling

= SUKSESS!